

KOKKUVÕTE KOHALIKE OMAVALITSUSTE SEISUKOHTADEST ÜHINEMISKÕNELUSTEKS JÄRVAMAAL

Rivo Noorkõiv, Konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomedia

Järgnevalt esitame kokkuvõtte Järvamaa kohalike omavalitsuste ühinemiskõnelustest huvitatud omavalitsusjuhtide seisukohtadest ühinemiskõneluste kohta¹. Tagasiside on esitatatud kirjalike küsimuste lõikes ja iga küsimuse lõpus on konsultandi poolt koostatud üldistatud tähelepanekud.

1. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.

Demograafilised protsessid ja elanike koondumine keskustesse

- Piirkonna elanike arvu vähenemine. A
- Keskuse puudumisel kaovad valla arengut üleval hoidvad inimesed ja taanduvad suurema keskuse ümbrusse. RA

Ääremaastumine ja kohaliku arengu pidurdumine

- Ääremaastumine ehk raha, investeeringud ja teenused jäävad keskusepõhiseks. J
- Valla ääreküladele ei jätku enam piisavalt tähelepanu/investeeringuid. Lahendus: tegevused täpselt kokku leppida ja neid kokkuleppeid rahvale tutvustada (konkreetselt mida ja kus tehakse). PV
- Hajaasustuse mahajäämine arengust, ebaühtlased teenused keskuses ja hajaasustuses (teedehoolitus, haljastus, puhkealad). AV
- Eluliselt vajaliku säilime - haridus (koolid, lasteaiad), tervishoid, sotsiaalhoolekanne ning neid teenuseid pakkuvate hoonete korrashoid. A
- Ühistransport, selle kättesaadavus. A
- Ääremaastumist selle reformiga otseselt ei ole võimalik mõjutada. See on rohkem majanduspoliitiline küsimus. Küll aga on võimalik selle reformi käigus pakkuda veel allesolevatele külaelanikele paremaid ja mitmekesisemaid teenuseid. K

KOV rahastamismudel

- Enne kui ei ole selge, milline saab olema omavalitsuste tulubaas, liitumisel üheks suurvallaks mõtet pole. I
- Ühekordsele rahasüstile järgneb muutusteta KOV- de rahastamise mudel. AV
- Ühinenud KOV'i võimekus teha investeeringuid, et hoida ära taandareng hetkel olevate KOV'ide jaoks. Ka edaspidi peab olema tagatud ühinenud KOV'i ühtne areng. RA
- Teiste omavalitsuste võlakoorumus. A
- Paide linna finantsseis ja võimekus investeeringuid teha- lahendus on finantsvõimekuse parandamine vähemalt tasemele, mis võimaldaks tulevikus Väätsa valla territooriumile sarnases mahus investeeringuid teha nagu see on täna Väätsal endal. V
- Valla eelarvestrateegias olevad investeeringuobjektid jäävad rahastuseta. A
- Selgusetus ülesannete jaotuses KOV- de ja riigi osas tuleb lõpetada, ning rahastamise mudel muuta, viia teistele alustele. Lisada motiveeritus. AV
- Haldusreform vaid piiride joonistamiseks on pehmelt öeldes ebaõiglane. Et sellest meie poolt palju korrutatud „maakondade tugevdamisest“ ei saaks lihtlabane tsentraliseerimine, selleks on vaja erilist rõhku panna koostööle, anda sellele sisu ja kindel vorm. Maakond=vald

¹ Kokkuvõtte seisuga 05.09.2015. Vastuste jaotuses kasutatakse tähiseid, kirtjapilt originaalkujul: Albu vald-A; Ambla vald-AV; Imavere vald-I; Järva-Jaani vald-J; Kareda-K; Koeru vald- KV; Paide linn-PL; Paide vald-P; Roosna-Alliku vald-RA; Väätsa vald-V;

süsteemi puhul aga on eraldi ja korduvalt rõhutatud omavalitsuse sisese struktuuri ja selle toimepõhimõtete reguleerimise vajadust. K

Kohalik demokraatia ja algatused

- Omakandi patriootide vähenemine, sest pole kohalikku tunnet, mille nimel rabeleda. J
- Omaalgatuse toetuse vähenemine. AV
- Otsedemokraatia vähenemine,
- Üle politiseeritus. AV
- Paide linna poliitiline juhtimine (küsimus inimeste käitumises). V
- Paide linna poliitiline kultuuritus levib üle maakonna. J

Ühinemiskogemused

- Seni toimunud ühinemiste kohta erinevad arvamused, ka negatiivsed. AV
- Kabala piirkonna hääbumine Türi suurvalla rüppes. I

Muud teemad

- Paide linna staatuse küsimus. PL
- Meil on arengukava ja eelarvestrateegia, mille järgi suudame investeerida ja areneda. J
- Järva-Jaani valla lihtinimese kasu on ebaselge. J

Üldistatud tähelepanek

- Elanike arvu vähenemine (loe ka töökäte vähenemine, vananemine), elanike koondumine keskustesse ja kaasnev ääremaastumine. Keskne küsimus, et kuidas neid protsesse pöörata.
- Keskuse ja tagamaa suhtestumine, asustuse võrgustikupõhise tasakaalustatud arengu tagamine arvestades kohalikke iseärasusi ja kujunenud paikkondlikku identiteeti .
- Kohalike omavalitsuste ülesannete täitmiseks vajalik rahastus. Rahanappuse hirmule lisaks soovitakse vastuseid, et kuidas toimub KOV eelarveliste vahendite jaotus keskus tagamaa vahel. Arutelu ei hõlma mitte üksnes investeeringuid uutesse objektidesse vaid on ka mure, et kuidas tagada olemasoleva taristu püsikulude katmine. KOV üÜhistegevuse takistuseks võib kujuneda mõne omavalitsuse võlakoozem, mida ei soovita solidaarselt kinni maksta.
- Omavalitsuste ühinemine ei tohi olla juhtimise tsentraliseerimine, vaid vaja on koostööle anda sisu ja vorm, mis eeldab ka uue omavalitsusüksuse sisese struktuuri ja toimepõhimõtete läbirääkimist mitmekihilise valitsemise tingimustes.
- Kohaliku demokraatia areng ja kohalike omaalgatuste tugimine liigse politiseeritusega. Muret tuntakse poliitilise kultuuri pärast, eriti mis Paide linna näitel levimas.
- Paide linna staatuse küsimus, mida tuleb lahendada läbi seadusandluse muutmise, et tagada maakonnakeskuse Paide linna staatus.
- Seniste KOV ühinemiste sisuline analüüs, positiivsed ja negatiivsed kogemused ning nendest õppimine.

2. Millised on konkreetsed teemad/probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemis-läbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.

Reformi põhjendus

- Läbirääkimiste käigus tahaksime saada kindla veendumuse, et meie inimesed sellest võidavad ja et nende jaoks muutub elu maal paremaks. K
- Kas Järvamaal on vaja ühineda, sest palju teenuseid pakutakse koos efektiivselt? Seda võiks analüüsida. AV
- Paljud teenused juba hetkel koostööna läbi ühiskasutuste, -projektide. Sotsiaalhoolekande teenus vajaks ühiseid arutlusi. Samuti Järelevalve, menetlemine. AV

Valdkonnapoliitikates selgus

- Hariduse ja tervishoiu poliitika (s.h ka riigipoolne). A
- Haridus- ja tervishoiupoliitika. PL
- Haridustemaatika. KV

- Esmatasandi tervisekeskus. KV

Liikumiskeskonna ja muu taristu areng

- Teed, kruuskattega teede kõvakatte alla viimine, esimene prioriteet kaotada vajadus tolmutõrje tegemiseks. V
- Teede hooldus ja remont. Summad, mida kulutatakse praegusel Paide valla territooriumil asuvate avalike teede hoolduseks ja remondiks, ei tohi peale liitumist väheneda, muidu halveneb teede kvaliteet. PV
- Teede seisundi parandamine - seoses erinevate teenuste koondumisega suureneb vajadus liikumisvõimaluste parandamiseks (muuhulgas kooli- ja sotsiaaltransport). K
- Teede korrastus. RA
- Kergliiklustee Imaverest-Eistvereni. I
- Riigimaanteedetolmuvaba kate Imavere vallas olevatel teedel- Koigi-Laimetsa-Käsukonna; Eistvere-Kaera-Imavere mõis. I
- Ühistransport. Kuidas tagada ja arendada tulevase omavalitsuse KOV-i sisest transporti, sest ühistranspordi alla see enam justkui ei kuuluks. J
- Taristute (vesi, kanalisatsioon, teed jm) korrashoid. A
- Kiire interneti vedamine kõigisse elamistesse. V
- Korterelemute haldamise korraldamine – asulate hääbumise vältimiseks ja juba teostatud taristu investeeringute kaitseks tuleb haldusettevõtete abil tagada elamute valitsemine, elamute toimiv majandamine eesmärgiga see tegevus üle anda korteriühistutele. K

Ettevõtluskeskkond

- Ettevõtete areng maapiirkonnas. RA
- Ettevõtluse arendamine. Siiani räägitakse, et suurem KOV suudab seda paremini teha. Kuidas see on õnnestunud Türil ja Paide linnal endal ning kas üldse? J
- Ettevõtlike inimeste arvu suurenemine, kaugtöökohad ja ettevõtete areng kõrgema lisandväärtuse suunas. V
- Järvamaa ajaloo ning kultuuri- ja turismiobjektide atraktiivsem tutvustamine. PL

Teenused

- Kas kõikidesse endistesse jäävad teenuskeskused ja mis teenused hakkavad seal olema? J

Rahastamine ja investeeringud

- Halduskulud. Senised näited halduskuludelt kokkuhoidu pole toonud. Kuigi ametnikke jääb vähemaks, siis neile tuleb maksta rohkem palka ja kokkuhoidu kui sellist pole. On teada, et riik raha juurde ei suuna, peale ühekordse prääniku. Seega pole pikas perspektiivis meil suuremat võimekust investeeringuid teha just väiksematesse kohtadesse. Suuri asju keskusesse on muidugi lihtsam teha. J
- Edaspidised valla kohustused ja ülesanded. RA
- Võlakoormus – kuidas lahendatakse ühinenud omavalitsuse erinevate valdade võlakoormuse jaotus. A
- Investeeringute jaotus. A
- Rahastamismudelid valla heakorra tagamiseks. RA
- Konkreetsete objektide ja nende haldamise tulevik: Paide Valla Lasteaed-Kool, Sargvere mõis, Anna Vaba Aja Maja, Põhjaka sotsiaalmaja tulevik. PV
- Vaba elamispinna puudus Imavere tööstuspiirkonna edasist arengut arvestades. I
- Tänapäevase kaupluse rajamine Imaveresse. I

Kogukondlik areng ja noored

- Kogukonna seotus külades ja Väätsa vallas- meil on eesmärgid teatud tüüpi kogukonnast, mis tõmbab inimesi juurde elama. V
- Kogukonna harimine, noorte, vanade ja ettevõtjate seotus, ära läinud inimeste sidumine ja nende kompetentside tagasitoomine. V

- Senise suure noortele pööratud tähelepanu ja toetuse jätkamine (noortekeskus, tegevus koolis, toetused huvihariduse omandamiseks). V
- Noortele suunatud huvihariduse tagamine ning arendamine (noortekeskuste olemasolu, huviharidus koolis ja lasteaedades) RA

Valimised ja demokraatia

- Kas ja kuidas hakkab tulevase esinduskogu moodustamine olema? Kui jääb ka volikogu linnakeskseks, siis maaomavalitsuste huvid jäävad selgelt tahaplaanile J

Muud teemad

- Kas ühinemisläbirääkimiste komistuskivi saab olema Paide linna staatus ehk linna tiitel? Kui lüüa kokku kõikide KOV-ide elanikud peale Türi valla, siis on Paide linna elanike osakaal väiksem kui 50% ja linnastaatus ei tulegi kõne alla. Samas kas tõesti hakkab tulevikus Paide linn juba Kõrvemaa metsadest peale kui kõik siiski ei taha liituda Paidega.
- Taastuvenergia senisest suurem kasutamine, elanike toetamine selle kasutusele võtmises. V
- Positiivne on, et reformiga peaks kaasnema paremad spetsialistid ja teenuse kvaliteedi tõus. J

Üldistatud tähelepanek

- Reformi läbiviimise põhjendus on vajalik, et iga elanik mõistaks, et miks reformi tehakse ja mida see talle kaasa võib tuua (reformi mõjud). Määratleda reformi eesmärgid ja arutada läbi millised neist on saavutatavad KOV koostöö läbi. Järvamaal KOV ühisasutuste rolli läbimõtestamine teenuste arendamisel, sh osutatavad teenused ja teenuskeskuste asukohad.
- Saada selgus valdkonnapoliitikates, ennekõike üldharidus ja tervisekeskused- milliseks kujunevad KOV ja milliseks keskvalitsuse ülesanded ning kuidas toimub nende rahastamine tulevikus.
- Liikumiskeskonna arendamine, et tagada maakondlik ruumiline kättesaadavus transpordiga ning luua võimalused elanikele liikumiseks kasutades eri transpordiliike.
- Kiire internetiühenduse tagamine. Peaks läbi mõtlema kaugtöö ja e-teenuste võimaluste avardamise elanikele.
- KOV poolne ettevõtluskeskkonna arendamine ja töökohtade loomise ning majanduskasvu toetamine.
- KOV arenguks vajalike investeeringute rahastamise tagamine, sh ühisrahastamine ja projektid EL struktuurifondidest vahendite kasutamiseks. Millest tuleb reformi läbiviimisel kulude kokkuhoid (pädevamad ametnikud tähendavad kõrgemat palka; ühekordne toetus ühinemise eest pole piisav KOV rahamurede lahendamiseks). Strateegilise juhtimistasandi kindlustamise vajadus.
- Kogukondade rolli ja võimekuse kasvatamine, nende kujundamine KOV arendustegevuse ja teenuste osutamise partneriteks. Eriline tähelepanu noortele, neile kohtadel tulevikuperspektiivi pakkumine.

3. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.

- Juhtimise töörühm – juhtimisstruktuuri kavandamiseks ja teiste töörühmade töö koordineerimiseks. PV
- Protsesse korraldavana juhtkomisjon. KV
- Ametlikult kokku leppida, kes omavalitsustest „veab „ läbirääkimisi, kes kutsub kokku koosolekuid, suhtleb teiste omavalitsustega, kontrollib, et kogu protsess käib. Eeldatavalt võiks selleks olla Paide linn kui ettepaneku tegija ja ka senine vedaja. P.S. See tähendab ühtlasi ka seda, et moodustatavatele töögruppidele tuleb valida juhid. Kas töörühmade töö on tasustatav ja kui on, siis kust tulevad ressursid. PV

- Tuleks valida projektijuht, kes koordineerib kogu ühinemisprotsessi ja koondab valdkonnajuhtidelt tulevad materjalid üheks tervikuks. K
- Hoida volikogusid pidevalt läbirääkimise protsessiga kursis. K
- Õiguskomisjon – tegeleb juhtimisstrateegia väljatöötamise ja normdokumentide ühtlustamisega 2015. aasta septembrist (eelarvestrateegiad, eelarved jne). K
- Hariduskomisjon – kooli ja lasteaedade võrgu planeerimine. K
- Hariduse töörühm – jätkusuutliku koolivõrgu kavandamiseks. PV
- Kogukond ja haridus- haridusvõrgu väljaarendamine lähtuvalt inimesest, mitte rahalisest efektiivsusest. Elanikkonna harimine sh täiskasvanuharidus, tänases ühiskonnas oluliste teadmiste jagamine, inimeste sidumine ja teadmiste koondamine, kultuur. V
- Kultuuri-, spordi-, noorsootöö töörühm – toimiva võrgustiku kavandamiseks. PV
- Haridus, majandus, sotsiaal. RA
- Infra- teed, internet, transport, kanalisatsioon ja vesi. V
- Juhtimine, haridus ja kultuur, majandus, sotsiaal. PL
- Valdkonnapõhiselt majandus-, haridus-, ja sotsiaalvaldkondade komisjonid. KV
- Sotsiaalhoolekande töörühm – sotsiaalteenuste kättesaadavuse tagamise kavandamiseks kogu tekkiva valla territooriumil. PV
- Sotsiaalkomisjon – ühtse sotsiaalteenuste rakendusplaani väljatöötamine. K
- Majandus- ettevõtluse areng, ettevõtlike inimeste arvu suurenemine. Taastuvenergia kasutamine, energiasäästlikud hooned, valgustus. V
- Majanduse töörühm – eelarveküsimuste ja muude majandusküsimuste analüüsimiseks. PV
- Finants-majanduslik pool vajab tõsist analüüsi, haridus, sotsiaalhoolekanne. AV
- Erinevate eluvaldkondade töörühmad: eelarve ja majandus, haridus, kultuur ja sport, sotsiaal ja tervishoid, taristud. A

Üldistatud tähelepanek

- Moodustada järgmised komisjonid:
 - Juhtkomisjon (üldine koordinatsioon, ühisomavalitsuse toimimismudel, rahastamine, õiguslikud ja varalised aspektid, koostöösuhted)
 - Haridus, noorsootöö, kultuur, sport (haridus-, kultuuri- ja spordiasutuste ning noortekeskuste võrk, valdkondade toimemehanismid, teenused)
 - Sotsiaalkomisjon (sotsiaalpoliitika, sotsiaalteenused ja-toetused, sotsiaalasutused)
 - Taristu, kommunaalmajanduse ja munitsipaalvara komisjon
 - Külaliikumine, kodanikuühendused ja kohalik omaalgatus
- Ühinemiskõneluste kohta tuleb anda pidevat teavet volikogude liikmetele, vajadusel küsida nendelt seisukohti ja saada suuniseid.
- Oluline, et ühinemiskõneluste tarvis on projektijuht, kelle ülesandeks on ühinemisprotsessi koordineerimine, teabe ja andmetöötlus, üldistused ja sellest lähtuvad sisendid läbirääkijatele ühinemislepingu tarvis. Vajalik on tagada komisjonide tehniline teenindus, mis jääb komisjoni juhatajate ülesandeks.

4. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.

- Riigi kavatsused riigireformi ja haldusreformi osas. Pole mõtet teha otsuseid, mida riiklik poliitika ei toeta. PV
- Riigipoolsed tingimused. PL
- Riigi seisukohad KOV esmaülesannetest ja rahastusest. K
- Kindlasti peaks komisjoni seisukohtadele, otsustele eelnema VV poolt kavandatava reformikava seadusloome.

- Ühinemiskriteeriumid seada. RA
- Juhtimismudeli väljatöötamine suure omavalitsuse tarbeks. I
- Prognoos maaelu säilitamisel ja arendamisel (rahastamismudel, elanike arv). RA
- KOVide tulubaasi suuruse prognoos 5, 10 ja 15 aasta lõikes, arvestades statistikaameti prognoosi elanike arvust, väljarännet ning elanikkonna vananemist.V
- Kindlasti arutada ühinenud omavalitsuse administreerimist ja ühinenud omavalitsuse valimisringkondade arvu. A
- Kui palju on kohalikud MTÜ-d võimelised ja motiveeritud teostama/toetama KOV tegevusi (nt. kultuur, sotsiaal, keskkond). K
- Selgitada: Millist teenust täiendavalt suudab Paide linn pakkuda äärealadele? Miks Imavere peaks eelistama Paidet (kaugus 30km) Põltsamaale (kaugus 20km)? I
- Ühinenud KOV-ide kogemused, seadusandluse nüansid jne. KV
- Võimalikult erapooletu analüüs, ülevaade seni toimunud ühinemiste järgsetes piirkondades. Kindlasti on neis ka negatiivseid tulemeid. Sellest tulenevalt välja tuua ohud ja riskid, analüüsida neid. Võimalus neid ennetada või teha teisiti.

Üldistatud tähelepanek

- *Omavalitsuste soov on saada teadmisi keskvalitsuse poolt kavandatud riigi ja kohaliku omavalitsuse reformi kohta, et viia protsess läbi neid seisukohti arvestavalt. Reformi läbiviimiseks oodatakse riiklikku poliitilist sisendit, sh reformi kriteeriumite kohta.*
- *Ühendamavalitsuse juhtimismudeli väljatöötamine. Reform peab andma vastused omavalitsuslike ülesannete ja nende rahastamise kohta. Kohalike omavalitsuste finantsperspektiivi prognoos, et saada selgemaks kohalike omavalitsuste rahanduslik võimekuskohustuslike ja vabatahtlike ülesandeid täita, teenuste osutamise jätkusuutlikkuse tagamine. Samuti omada rahvastikuprognoosi, et selgitada võimalikud ruumimustri muutused asustuses, kohalikus tulubaasis ja investeringutevajadustes.*
- *Kujundada valimisringkondadest seisukoht ühinemise korral.*
- *Kohalike omavalitsuste ülesannete delegeerimise võimaluste selgitamine kolmandale sektorile. Laiemalt kodanikuühiskonna kaasamine omavalitsuste arengusse.*
- *Kerkib küsimus tänasest Järvamaa administratiivpiirist, mis ühinemisläbirääkimiste käigus võib vajada muutmist.*
- *Seniste ühinemiskogemuste analüüs.*

5. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.

ALBU VALD

- Kaalepi veemajanduse investeeringu II etapp.
- Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuse II etapi arendustööd.
- Kaalepi-Seidla-Ahula-Aravete kergliiklustee ehitus.
- Albu mõisakooli energiasäästumeetmete ehitamine.

AMBLA VALD

- Aravete raskejõustiku keskuse välja arendamine (Aravete spordihoone) 900 tuh.
- Aravete ja Jõgisoo kergliiklusteed 380 tuh.
- Aravete Keskooli vana osa rekonstrueerimine uutele funktsioonidele 225 tuh.
- Hooldekeskuse laiendamine 75 tuh.
- Tänavavalgustuse rekonstrueerimine 100 tuh.
- Aravete Lasteaed hoone renoveerimine 200 tuh.

IMAVERE VALD

- Kortermaja ehitus noortele (üürikorterid).
- Koolimaja renoveerimine.
- Kergliiklustee ehitus.
- Päevakeskuse laiendus.

KAREDA VALD

- Soojamajanduse rek. - energia hinna säästmiseks – 290 000.
- ÜVK II etapp – põhjavee kaitse –310 000.
- Peetri Kooli kaasajastamine – 285 000.

KOERU VALD

- Tervisekeskus.
- Kooli peahoone ja endise valitsemaja rekonstrueerimine ning maadlusmaja ehitus.
- Väinjärve puhkeala arendus.

PAIDE LINN

- Pärnu ja Tallina tänava remont.
- Ühisgümnaasiumi rekonstrueerimine.
- Paide Kultuurikeskuse rekonstrueerimine.
- Paide ujula rekonstrueerimine.

PAIDE VALD

- Viraksaare küla ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi rajamine. Maksumus ei ole veel selge.
- Viraksaare-Paide kergliiklustee. Maksumus ei ole veel selge.
- Sillaotsa-Tarbja kergliiklustee. Maksumus ei ole veel selge.

ROOSNA-ALLIKU

- Teede heakord samal tasemel.
- Pansionaadi väljaarendamine (ruumid on valla arengukavas planeeritud).
- Vodja-Viisu kergliiklustee.
- Olemasolevate kooli ja lasteaedade edasi arendamine ning renoveerimine.
- Tänavavalgustuse kaasajastamine ja arendus valla territooriumil.

VÄÄTSA

- Rahvamaja renoveerimine, hoonesse noortekeskuse, raamatukogu toomine, kogukonnakeskuse väljaarendamine ca 600 000.
- Järve rekreatsiooniala loomine- ca 350 000.
- Kruuskattega teede tolmuwabaks muutmine, kortermajade vahelised parkald korda- ca 400 000.

Üldistatud tähelepanek

- *Investeeringuna nähakse eranditult infrastruktuuri rajamist või rekonstrueerimist.*
- *Investeeringute loetelu vajab maakondlikku prioritseerimist ja edasist tööd. Mitmete investeeringute efekt on suurem kui teha neid omavalitsuste koostöös ja lähtuda elanike liikumismustritest, asutuste toimimise võrgustikupõhisest käsitlest (näit. teed, ujula, tervisekeskus, puhkealad). Täpsustada osade objektide/projektide maksumused.*

6. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: analüüsid-uuringud; kehtivad dokumendid/ kavad; muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused

AMBLA VALD

- KOV arengukavad, eelarvestrateegia.
- Volikogude otsused naabervallaga koostöö osas.

- Ambla valla eelarvest kultuuri-, noorsoo- ja spordiprogrammide, elukeskkonna arendamise ja kohaliku omaalgatuse toetuste taotlemise, andmise ja kasutamise kord

IMAVERE VALD

- Süda-Järvamaa ruumilise arengu strateegia aastani 2015. (koostaja Aarens Projekt)
- Súdamaa Vabavald tegevuskava 2015-2020
- Süda-Järvamaa arengukava 2020+ (koostaja SA Noorte- ja Spordiklubi Keelutsoon)
- Põltsamaa koostööpiirkonna üldplaneeringute analüüs (koostaja OÜ Hendrikson & Ko)
- Põltsamaa linna kui tõmbekeskuse mõjupiirkonna uuring (koostaja Alphex)

KAREDA VALD

- Kareda valla arengukava aastateks 2014-2020
<https://www.riigiteataja.ee/akt/426112014005>
- Rahvaküsitlus (tulemused)

KOERU VALD

- Ida-Järvamaa koostööpiirkonna põhijooned aastateks 2000-2006, autor Eesti Tuleviku Uuringute Instituut.
- Koeru valla volikogu otsus ühinemisläbirääkimisteks Kareda vallaga.

PAIDE LINN

- Paide linna arengukava aastateks 2011-2020, visioon aastani 2035
- Järvamaa arengustrateegia 2011-2020
- Järvamaa arengulepe 2014-2020

PAIDE VALD

- Süda-Järvamaa ruumilise arengu strateegia aastani 2015 /OÜ Aarens Projekt 2006/
- Paide valla arengukava 2014-2020

ROOSNA-ALLIKU

- Roosna-Alliku valla arengukava 2012 – 2020 (muudatusi tehakse 2015 sügisel)
<https://www.riigiteataja.ee/akt/408102014007>
- Roosna-Alliku valla ühisveevärgi ja -kanalistsiooni arendamise kava aastateks 2014-2026
<https://www.riigiteataja.ee/akt/406052014068>
- Roosna-Alliku Põhikooli arengukava 2010-2015
<https://www.riigiteataja.ee/akt/416102012021>
- Roosna-Alliku Lasteaia Hellik arengukava <https://www.riigiteataja.ee/akt/405042013052>
- Viisu Lasteaia arengukava <https://www.riigiteataja.ee/akt/405042013053>

VÄÄTSA

- Väätša valla arengukava- olulised muudatused tehakse talv 2015 (turism, majandus, haridus)
<https://www.riigiteataja.ee/akt/4081/0201/3090/Arengukava.pdf#>
- Väätša Põhikooli arengukava <https://www.riigiteataja.ee/akt/4100/6201/5029/lisa.pdf#>
- ÜVK arendamise kava
https://www.riigiteataja.ee/akt/4170/2201/5022/Vaatsa_YVKAK.pdf#
- Lepingud MKM- eakatekodu 10 aastat avalikus kasutuses, 5 aastat eakatekoduna tegutsemist. Leping MKM Põhikool, 10 aastat avalikus kasutuses, 5 aastat põhikoolina, kehtima hakkab alates 2016 suvi.

Üldistatud tähelepanek:

- *Oluline on läbi töötada omavalitsusüksuste arengukavad, et selgitada KOVide sotsiaal-majanduslikku olukorda ja tulevikutaotlusi. Anda hinnang piirkondlikele arengutasemetele ja selgitada vajadused arengus mahajäämise vähendamiseks kohtadel.*
- *Vastajatest märkis vaid Paide linn maakonnaüleseid dokumente: Järvamaa arengulepet ja Järvamaa strateegiat. Omavalitsusüksuste ühisasutuste tööd reguleerivad arengudokumente ei maininud ükski vastaja. Kas sellest võib teha järelduse, et ühistegevust reguleerivate maakondlike ja ühisasutuste dokumentide roll omavalitsuste koostöös on formaalne? Sama*

võib küsida ka maakondlike teemaplaneeringute kohta. Võib järeldada, et maakondlike dokumentide roll arendustegevuse läbiviimiseks kõigi omavalitsuste koostöö instrumendina on nõrk. Pigem lähtutakse praktikas hetkepoliitilistest reaalsustest kui pikaajalisest arenguvaatest.

- Vastajad ei toonud välja valla/linna eelarvestrateegiaid, mis peaksid andma omavalitsuste finantsolukorrast ülevaate ja peaksid võimaldama hinnata omavalitsuste rahastuse jätkusuutlikkust nelja aasta perspektiivis.

SAADUD VASTUSED ORIGINAALKUJUL

Albu vald

Küsimused	Vastused
1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: <ul style="list-style-type: none">• analüüsid-uuringud• kehtivad dokumendid/ kavad• muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused	
2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.	Eluliselt vajaliku säilime - haridus (koolid, lasteaiad), tervishoid, sotsiaalhoolekanne ning neid teenuseid pakkuvate hoonete korrashoid. Piirkonna elanike arvu vähenemine. Valla eelarvestrateegias olevad investeeringuobjektid jäävad rahastuseta. Teiste omavalitsuste võlakoormus. Ühistransport
3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.	Võlakoormus – kuidas lahendatakse ühinenud omavalitsuse erinevate valdade võlakoormuse jaotus. Investeeringute jaotus Hariduse ja tervishoiu poliitika (s.h ka riigipoolne). Taristute (vesi, kanalisatsioon, teed jm) korrashoid.
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	- Kaalepi veemajanduse investeeringu II etapp - Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskuse II etapi arendustööd - Kaalepi-Seidla-Ahula-Aravete kergliiklustee ehitus - Albu mõisakooli energiasäästumeetmete ehitus
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	Erinevate eluvaldkondade töörühmad: <ul style="list-style-type: none">- eelarve ja majandus- haridus- kultuur ja sport- sotsiaal ja tervishoid- taristud
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.	

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

- Ühinenud omavalitsuse administreerimine
- Ühinenud omavalitsuse valimisringkondade arv

Ambla vald

Küsimused	Vastused
1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: analüüsid-uuringud kehtivad dokumendid/ kavad muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused	KOV- de arengukavad, eelarvestrateegia. Volikogude otsused naabervallaga koostöö osas. Ambla valla eelarvest kultuuri-, noorsoo- ja spordiprogrammide, elukeskkonna arendamise ja kohaliku omaalgatuse toetuste taotlemise, andmise ja kasutamise kord"
2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.	Ühekordsele rahasüstile järgneb muutusteta KOV- de rahastamise mudel. Selgusetus ülesannete jaotuses KOV- de ja riigi osas tuleb lõpetada, ning rahastamise mudel muuta, viia teistele alustele. Lisada motiveeritus. Seni toimunud ühinemiste kohta erinevad arvamused, ka negatiivsed. Otsedemokraatia vähenemine, üle politiseeritus, hajaasustuse mahajäämine arengust, ebaühtlased teenused keskuses ja hajaasustuses (teedehooldus, haljastus, puhkealad) Omaalgatuse toetuse vähenemine.
3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.	Paljud teenused juba hetkel koostööna läbi ühiskasutuste, -projektide. Sotsiaalhoolekande teenus vajaks ühiseid arutlusi. Samuti Järelevalve, menetlemine. Kas Järvamaal on vaja ühineda, sest palju teenuseid pakutakse koos efektiivselt? Seda võiks analüüsida.
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	Aravete raskejõustiku keskuse välja arendamine (Aravete spordihoone) 900 tuh. Aravete ja Jõgisoo kergliiklusteed 380 tuh. Aravete Keskkooli vana osa rekonstrueerimine uutele funktsioonidele 225 tuh. Hooldekeskuse laiendamine 75 tuh. Tänavavalgustuse rekonstrueerimine 100 tuh. Aravete Lasteaed hoone renoveerimine 200 tuh.
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	Finants-majanduslik pool vajab tõsist analüüsi, haridus, sotsiaalhoolekanne.
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja	Võimalikult erapooletu analüüs, ülevaade seni toimunud ühinemiste järgsetes piirkondades. Kindlasti on neis ka negatiivseid tulemeid. Sellest

põhjendage.	tulenevalt välja tuua ohud ja riskid, analüüsida neid. Võimalus neid ennetada või teha teisiti. Kindlasti peaks komisjoni seisukohtadele, otsustele eelnema VV poolt kavandatava reformikava seadusloome.
-------------	---

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

Imavere vald

Küsimused	Vastused
<p>1. Millised on Teie teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	<p>a) Süda-Järvamaa ruumilise arengu strateegia aastani 2015. (koostaja Aarens Projekt) Südamaa Vabavald tegevuskava 2015-2020 Süda-Järvamaa arengukava 2020+ (koostaja SA Noorte- ja Spordiklubi Keelutsoon) b) Põltsamaa koostööpiirkonna üldplaneeringute analüüs (koostaja OÜ Hendrikson & Ko) c) Põltsamaa linna kui tõmbekeskuse mõjupiirkonna uuring (koostaja Alphex)</p>
<p>2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.</p>	<p>a) Kabala piirkonna hääbumine Türi suurvalla rüppes b) Enne kui ei ole selge, milline saab olema omavalitsuste tulubaas, liitumisel üheks suurvallaks mõtet pole</p>
<p>3. Millised on konkreetsete teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.</p>	<p>a) Vaba elamispinna puudus Imavere tööstuspiirkonna edasist arengut arvestades b) Tänapäevase kaupluse rajamine Imaveresse c) Kergliiklustee Imaverest-Eistvereni d) Riigimaanteede tolmuvaba kate Imavere vallas olevatel teedel (Koigi-Laimetsa-Käsukonna) (Eistvere-Kaera-Imavere mõis)</p>
<p>4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.</p>	<p>a) kortermaja ehitus noortele (üürikorterid) b) koolimaja renoveerimine c) kergliiklustee ehitus d) Päevakeskuse laiendus</p>
<p>5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.</p>	<p>Juhtimismudeli väljatöötamine suure omavalitsuse tarbeks</p>
<p>6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.</p>	

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage). Millist teenust täiendavalt suudab Paide linn pakkuda äärealadele? Miks Imavere peaks eelistama Paidet (kaugus 30km) Põltsamaale (kaugus 20km)?

Järva-Jaani vald

Küsimused	Vastused
-----------	----------

<p>1. Millised on Teie teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link:</p> <ul style="list-style-type: none">• analüüsid-uuringud• kehtivad dokumendid/ kavad• muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused	<p>Materjaliks sooviks saada Arto Aasa poolt koostatavat eelnõud, kuid seda pole kahjuks keegi näinud.</p>
<p>2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.</p>	<p>1) Ääremaastumine ehk raha, investeeringud ja teenused jäävad keskusepõhiseks. 2) Omakandi patriootide vähenemine, sest pole kohalikku tunnet, mille nimel rabeleda 3) Järva-Jaani valla lihtinimese kasu on ebaselge 4) Meil on arengukava ja eelarvestrateegia, mille järgi suudame investeerida ja arenedada 5) Paide linna poliitiline kultuuritus levib üle maakonna</p>
<p>3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.</p>	<p>1) Ettevõtluse arendamine. Siiani räägitakse, et suurem KOV suudab seda paremini teha. Kuidas see on õnnestunud Türi ja Paide linnal endal ning kas üldse? 2) Ühistransport. Kuidas tagada ja arendada tulevase omavalitsuse KOV-i sisest transporti, sest ühistranspordi alla see enam justkui ei kuuluks 3) Halduskulud. Senised näited halduskuludelt kokkuvõtteid pole toonud. Kuigi ametnikke jääb vähemaks, siis neile tuleb maksta rohkem palka ja kokkuvõtteid kui sellist pole. On teada, et riik raha juurde ei suuna, peale ühekordse prääniku. Seega pole pikas perspektiivis meil suuremat võimekust investeeringuid teha just väiksematesse kohtadesse. Suuri asju keskusesse on muidugi lihtsam teha. Positiivne on, et sellega peaks kaasnema paremad spetsialistid ja teenuse kvaliteedi tõus. 4) Kas ühinemisläbirääkimiste komistuskivi saab olema Paide linna staatus ehk linna tiitel? Kui lüüa kokku kõikide KOV-ide elanikud peale Türi valla, siis on Paide linna elanike osakaal väiksem kui 50% ja linnastaatus ei tulegi kõne alla. Samas kas tõesti hakkab tulevikus Paide linn juba Kõrvemaa metsadest peale kui kõik siiski ei taha liituda Paidega. 5) Kas ja kuidas hakkab tulevase esinduskogu moodustamine olema? Kui jääb ka volikogu linnakeskseks, siis maaomavalitsuste huvid jäävad selgelt tahaplaanile 6) Kas kõikidesse endistesse jäävad teenuskeskused</p>

	ja mis teenused hakkavad seal olema?
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	1) Järva-Jaani-Karinu kergliiklustee- 400 000 eurot. Väga oluline objekt liiklusturvalisuse seiskohast. 2) Järva-Jaanis uus staadion- 600 000 eurot. Hetkel staadion puudub. Tegemist oles Põhja-Järvamaad teenindava kunstmurustaadioniga 3) Järva-Jaani munitsipaal üürikorterite maja- 1 000 000 eurot. Paljud noored pered tahaks alustada oma elu Järva-Jaanis, aga hetkel puudub võimalus, sest osta pole midagi ning kui on, siis ei suudeta tagatist panna sinna.
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	Hariduskomisjon Rahanduskomisjon
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.	Mis on siiski tulevase KOV-i ülesanded? Kas tegemist on haldusreformi või haldusterritoriaalse reformiga?

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

Kareda vald

Küsimused	Vastused
4. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmista-misele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	Kareda valla arengukava aastateks 2014-2020 (https://www.riigiteataja.ee/akt/426112014005) Rahvaküsitlus (tulemused)
2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.	Haldusreform vaid piiride joonistamiseks on pehmetl öeldes ebaõiglane. Et sellest meie poolt palju korrutatud „maakondade tugevdamisest“ ei saaks lihtlabane tsentraliseerimine, selleks on vaja erilist rõhku panna koostööle, anda sellele sisu ja kindel vorm. Maakond=vald süsteemi puhul aga on eraldi ja korduvalt rõhutatud omavalitsuse sisese struktuuri ja selle toimepõhimõtete reguleerimise vajadust. Ääremaastumist selle reformiga otseselt ei ole võimalik mõjutada. See on rohkem majandus-poliitiline küsimus. Küll aga on võimalik selle reformi käigus pakkuda veel allesolevatele külaelanikele paremaid ja mitmekesisemaid teenuseid.
3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemis-	Teede seisundi parandamine - seoses erinevate teenuste koondumisega suureneb vajadus liikumisvõimaluste parandamiseks (muuhulgas kooli- ja sotsiaaltransport)

<p>läbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.</p>	<p>Korterelamute haldamise korraldamine - asulate hääbumise vältimiseks ja juba teostatud taristu investeeringute kaitseks tuleb haldusettevõtete abil tagada elamute valitsemine, elamute toimiv majandamine eesmärgiga see tegevus üle anda korteriühistutele.</p> <p>Läbirääkimiste käigus tahaksime saada kindla veendumuse, et meie inimesed sellest võidavad ja et nende jaoks muutub elu maal paremaks.</p>
<p>4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Soojamajanduse rek. - energia hinna säästmiseks – 290 000.- • ÜVK II etapp – põhjavee kaitse – 310 000.- • Peetri Kooli kaasajastamine – 285 000.-
<p>5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Õiguskomisjon – tegeleb juhtimisstrateegia väljatöötamise ja normdokumentide ühtlustamisega 2015.a septembrist (eelarvestrateegiad, eelarved jne.) • Hariduskomisjon – kooli ja lasteaedade võrgu planeerimine • Sotsiaalkomisjon – ühtse sotsiaalteenuste rakendusplaani väljatöötamine
<p>6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.</p>	<p>Riigi seisukohad KOV esmaülesannetest ja rahastusest. Kui palju on kohalikud MTÜ-d võimelised ja motiveeritud teostama/toetama KOV tegevusi (nt.kultuur, sotsiaal, keskkond).</p>

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage) .Tuleks valida projektijuht, kes koordineerib kogu ühinemisprotsessi ja koondab valdkonnajuhtidelt tulevad materjalid üheks tervikuks. Hoida volikogusid pidevalt läbirääkimise protsessiga kursis.

Koeru vald

Küsimused	Vastused
<p>1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	<p>Ida-Järvamaa koostööpiirkonna põhijooned aastateks 2000-2006, autor Eesti Tuleviku Uuringute Instituut.</p> <p>Volikogu otsus ühinemisläbirääkimisteks Kareda vallaga.</p>
<p>2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.</p>	
<p>3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage</p>	<p>Haridustemaatika, Esmatasandi tervisekeskus.</p>

teema ja põhjendage.	
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	Tervisekeskus. Kooli peahoone ja endise valitsemaja rek, ning maadlusmaja ehitus. Väinjärve puhkeala arendus.
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	Valdkonnapõhiselt majandus-, haridus-, ja sotsiaalvaldkondade komisjonid. Protsesse korraldavana juhtkomisjon
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.	Ühinenud KOV – ide kogemused, seadusandluse nüansid jne.

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

Paide linn

Küsimused	Vastused
1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	Paide linna arengukava aastateks 2011-2020, visioon aastani 2035 Järvamaa arengustrateegia 2011-2020 Järvamaa arengulepe 2014-2020
2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.	Paide linna staatuse küsimus
3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.	Haridus- ja tervishoiupoliitika Järvamaa ajaloo ning kultuuri- ja turismiobjektide atraktiivsem tutvustamine
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	Pärnu ja Tallina tänava remont Ühiskümnaasiumi rekonstrueerimine Paide Kultuurikeskuse rekonstrueerimine Paide ujula rekonstrueerimine
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	<ul style="list-style-type: none"> • Juhtimine • Haridus, kultuur • Majandus • Sotsiaal
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel	Riigipoolsed tingimused

hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha?

Nimetage ja põhjendage.

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

Paide vald

Küsimused	Vastused
<p>1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/elektroniline link:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	<p>Süda-Järvamaa ruumilise arengu strateegia aastani 2015 /OÜ Aarens Projekt 2006/ Paide valla arengukava 2014-2020</p>
<p>2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.</p>	<p>Valla ääreküladele ei jätku enam piisavalt tähelepanu/investeeringuid. Lahendus: tegevused täpselt kokku leppida ja neid kokkuleppeid rahvale tutvustada (konkreetselt mida ja kus tehakse).</p>
<p>3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.</p>	<p>Teede hooldus ja remont. Summad, mida kulutatakse praegusel Paide valla territooriumil asuvate avalike teede hoolduseks ja remondiks, ei tohi peale liitumist väheneda, muidu halveneb teede kvaliteet. Paide Valla Lasteaed-Kooli tulevik Sargvere mõisa tulevik Anna Vaba Aja Maja tulevik Põhjaka sotsiaalmaja tulevik</p>
<p>4. Millised on kolm kõige suuremat investeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.</p>	<p>Viraksaare küla ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemi rajamine. Maksumus ei ole veel selge. Viraksaare-Paide kergliiklustee. Maksumus ei ole veel selge. Sillaotsa-Tarbja kergliiklustee. Maksumus ei ole veel selge.</p>
<p>5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.</p>	<p>Hariduse töörühm – jätkusuutliku koolivõrgu kavandamiseks Sotsiaalhoolekande töörühm – sotsiaalteenuste kättesaadavuse tagamise kavandamiseks kogu tekkiva valla territooriumil Kultuuri-, spordi-, noorsootöö töörühm – toimiva võrgustiku kavandamiseks Majanduse töörühm – eelarveküsimuste ja muude majandusküsimuste analüüsimiseks Juhtimise töörühm – juhtimisstruktuuri kavandamiseks ja teiste töörühmade töö koordineerimiseks</p>
<p>6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.</p>	<p>Riigi kavatsused riigireformi ja haldusreformi osas. Pole mõtet teha otsuseid, mida riiklik poliitika ei toeta.</p>

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage). Ametlikult kokku leppida, kes omavalitsustest „veab„ läbirääkimisi, kes kutsub kokku koosolekuid, suhtleb teiste omavalitsustega, kontrollib, et kogu protsess käib. Eeldatavalt võiks selleks olla Paide linn kui ettepaneku tegija ja ka senine vedaja. P.S. See tähendab ühtlasi ka seda, et moodustatavatele töögruppidele tuleb valida juhid. Kas töörühmade töö on tasustatav ja kui on, siis kust tulevad ressursid.

Roosna-Alliku vald

Küsimused	Vastused
1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link: <ul style="list-style-type: none">• analüüsid-uuringud• kehtivad dokumendid/ kavad• muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused	Roosna-Alliku valla arengukava 2012 – 2020 (muudatusi tehakse 2015 sügisel) https://www.riigiteataja.ee/akt/408102014007 Roosna-Alliku valla ühisveevärgi ja -kanalistatsiooni arendamise kava aastateks 2014-2026 https://www.riigiteataja.ee/akt/406052014068 Roosna-Alliku Põhikooli arengukava 2010-2015 https://www.riigiteataja.ee/akt/416102012021 Roosna-Alliku Lasteaia Hellik arengukava https://www.riigiteataja.ee/akt/405042013052 Viisu Lasteaia arengukava https://www.riigiteataja.ee/akt/405042013053
2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.	Ühinenud KOV'i võimekus teha investeeeringuid, et hoida ära taandareng hetkel olevate KOV 'ide jaoks. Ka edaspidi peab olema tagatud ühinenud KOV 'i ühtne areng; Keskuse puudumisel kaovad valla arengut üleval hoidvad inimesed ja taanduvad suurema keskuse ümbrusesse.
3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.	Rahastamismudelid valla heakorra tagamiseks; Edaspidised valla kohustused ja ülesanded; Noortele suunatud huvihariduse tagamine ning arendamine (noortekeskuste olemasolu, huviharidus koolis ja lasteaedades); Ettevõtete areng maapiirkonnas; Teede korrastus .
4. Millised on kolm kõige suuremat investeeeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.	Teede heakord samal tasemel; Pansionaadi väljaarendamine (ruumid on valla arengukavas planeeritud); Vodja-Viisu kergliiklustee; Olemasolevate kooli ja lasteaedade edasi arendamine ning renoveerimine; Tänavavalgustuse kaasajastamine ja arendus valla territooriumil.
5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja põhjendage.	Haridus; Majandus; Sotsiaal.
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.	Ühinemiskriteeriumid; Prognoos maaelu säilitamisel ja arendamisel (rahastamismudel, elanike arv).

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)

Väätsa vald

Küsimused	Vastused
<p>1. Millised on Teile teada kirjalikud materjalid, mis aitavad kaasa ühinemisläbirääkimiste sisulisele ettevalmistamisele/läbiviimisele? Palun nimetage, võimalusel viide/ elektrooniline link:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analüüsid-uuringud • kehtivad dokumendid/ kavad • muu teave, näit kohtumiste materjalid, varasemad siduvad seisukohad, kokkulepped, kohustused 	<p>Väätsa valla arengukava- olulised muudatused tehakse talv 2015 (turism, majandus, haridus) https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4081/0201/3090/Arengukava.pdf#</p> <p>Väätsa Põhikooli arengukava https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4100/6201/5029/lisa.pdf#</p> <p>ÜVK arendamise kava https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4170/2201/5022/Vaatsa_YVKAK.pdf#</p> <p>Lepingud MKM- eakatekodu 10 aastat avalikus kasutuses, 5 aastat eakatekoduna tegutsemist. Leping MKM Põhikool, 10 aastat avalikus kasutuses, 5 aastat põhikoolina, kehtima hakkab alates 2016 suvi.</p>
<p>2. Millised on Teie KOVis ühinemisega seotud hirmud? Nimetage ja kirjeldage neid koos meetmetega, mida nende mahavõtmiseks tuleks teha.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paide linna poliitiline juhtimine (küsimus inimeste käitumises). • Paide linna finantsseis ja võimekus investeringuid teha- lahendus on finantsvõimekuse parandamine vähemalt tasemele, mis võimaldaks tulevikus Väätsa valla territooriumile sarnases mahus investeringuid teha nagu see on täna Väätsal endal
<p>3. Millised on konkreetsed teemad/ probleemid/ väljakutsed, mida Teie OMA KOV HUVIDEST lähtuvalt tahate ühinemisläbirääkimistel kindlasti arutada? Nimetage teema ja põhjendage.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kogukonna seotus küldes ja Väätsa vallas- meil on eesmärgid teatud tüüpi kogukonnast, mis tõmbab inimesi juurde elama. • Kogukonna harimine, noorte, vanade ja ettevõtjate seotus, ära läinud inimeste sidumine ja nende kompetentside tagasitoomine. • Senise suure noortele pööratud tähelepanu ja toetuse jätkamine (noortekeskus, tegevus koolis, toetused huvihariduse omandamiseks) • Ettevõtlike inimeste arvu suurenemine, kaugtöökohad ja ettevõtete areng kõrgema lisandväärtuse suunas. • Kiire interneti vedamine kõigisse elamistesse • Taastuenergia senisest suurem kasutamine, elanike toetamine selle kasutusele võtmises. • Teed, kruuskattega teede kõvakatte alla viimine, esimene prioriteet kaotada vajadus tolmutõrje tegemiseks.
<p>4. Millised on kolm kõige suuremat investeringut, mida Teie KOVis tuleks kindlasti lähema viie aasta jooksul teha? Nimetage objekt (ka asukoht) ja lühike põhjendus koos selleks vajamineva orienteeruva rahasummaga.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rahvamaja renoveerimine, hoonesse noortekeskuse, raamatukogu toomine, kogukonnakeskuse väljaarendamine ca 600 000 • Järve rekreatsiooniala loomine- ca 350 000 • kruuskattega teede tolmuvaabaks muutmine, kortermajade vahelised parkalad korda- ca 400 000
<p>5. Millised komisjonid/töörühmad tuleks Teie KOV arvates ühinemisläbirääkimisteks kindlasti moodustada? Nimetage ja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kogukond ja haridus- haridusvõrgu väljaarendamine lähtuvalt inimesest, mitte rahalisest efektiivsusest. Elanikkonna harimine sh täiskasvanuharidus, tänases

põhjendage.	ühiskonnas oluliste teadmiste jagamine, inimeste sidumine ja teadmiste koondamine, kultuur <ul style="list-style-type: none">• Majandus- ettevõtluse areng, ettevõtlike inimeste arvu suurenemine. Taastuenergia kasutamine, energiasäästlikud hooned, valgustus• Infra- teed, internet, transport, kanalisatsioon ja vesi
6. Millist lisateadmist tuleks kindlasti veel hankida, et ühinemisläbirääkimistel põhjendatud ja kaalutletud otsuseid teha? Nimetage ja põhjendage.	<ul style="list-style-type: none">• KOVide tulubaasi suuruse prognoos 5, 10 ja 15 aasta lõikes, arvestades statistikaameti prognoosi elanike arvust, väljarännet ning elanikkonna vananemist.

Midagi veel, et ühinemiskõnelused saaksid konstruktiivsed (kirjutage)